

MIN DEMOKRATI HANDBOK

Jag heter .....

 Scouterna

HÄR KAN DU
RITA EN BILD
AV DIG SJÄLV

Om mig

Mitt namn:.....

Min scoutpatrull:.....

Min scoutkår:.....

Mina scoutledare:.....

Jag bor:.....

Min familj: .....

Roligaste vi gjort på scouterna: .....

Roligast i skolan:.....

Det här tycker jag bäst om i naturen:.....

Djur jag tycker om:.....

Bok jag läst:.....

Film/serie jag sett:.....

Jag är nyfiken på:.....

Vad jag vill förändra, nu och i framtiden;.....

Vad jag vet om demokrati:.....

På fritiden tycker jag om att:.....

Bästa scoutminnet: .....

Innehåll:

SIDA

- 2 Om mig
- 4 Min demokratihandbok
- 6 Vem är det som bestämmer?
- 8 Alla är lika viktiga!
- 10 På årsmötet kan du göra din röst hörd
- 12 Ordlista
- 13 Civilkurage
- 14 Ordbingo
- 16 Bli en världsförbättrare!
- 18 Fyll i om ditt påverkansprojekt
- 20 Färglägg & lyssna på dilemmaberättelser
- 30 Pyssel och kul

DU KAN
GÖRA
SKILL-
NAD ♥

Producerad december 2019
Tryck: TMG Sthlm
Produktionsledare: Nina Norén
Grafisk form: Pernilla Förnes
Illustration: Dan Berglund

Min demokratihandbok

I din hand håller du en bok om demokrati. Du börjar säkert tänka, vad är demokrati nu igen? Demokrati handlar om vem som bestämmer och hur man bestämmer saker men också om rättigheter och värderingar. Det är ganska svåra ord men allt som du lär dig i den här boken, i olika övningar och lekar på scoutmöten och läger kommer att hjälpa dig att förstå mer.

Den här boken och en del annat som handlar om demokrati på Scouterna kallas för "Världsförbättrarna". Genom att prova på och förstå vad demokrati är kommer du och dina scoutkompisar att göra världen bättre. Det kan vara genom att du vågar stå upp för dig själv och andra. Eller ta reda på vem du egentligen är och hur du vill vara som människa. Och du – glöm inte att du ska ha roligt under tiden.

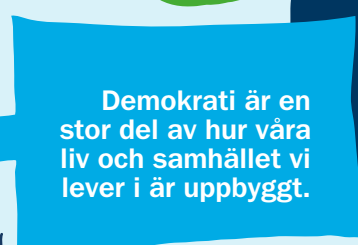

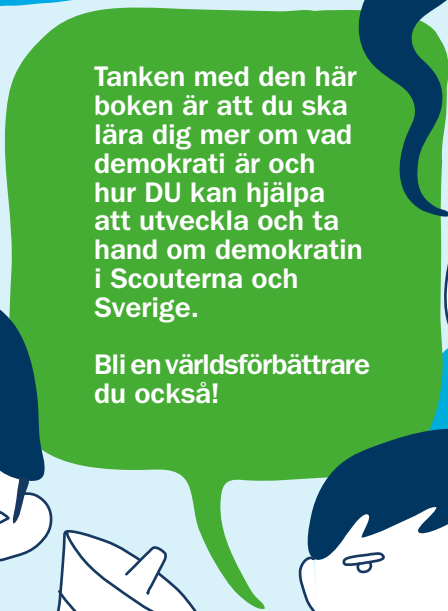
Vad kommer ordet demokrati ifrån?

Ordet demokrati är en sammanfogning av grekiskans **DEMOS**, folket, och **KRATOS**, styre, med den ungefärliga betydelsen "folkstyre"

Demokrati är en stor del av hur våra liv och samhället vi lever i är uppbyggt.

Tanken med den här boken är att du ska lära dig mer om vad demokrati är och hur DU kan hjälpa att utveckla och ta hand om demokratin i Scouterna och Sverige.

Bli en världsförbättrare du också!

Vem är det som bestämmer?

1. Fundera över vem som bestämmer i ditt liv.

.....

2. Vad bestämmer du själv?

.....

3. Vem bestämmer i din familj?

.....

4. Vem bestämmer i skolan?

.....

5. Vem bestämmer på Scouterna och andra fritidsaktiviteter?

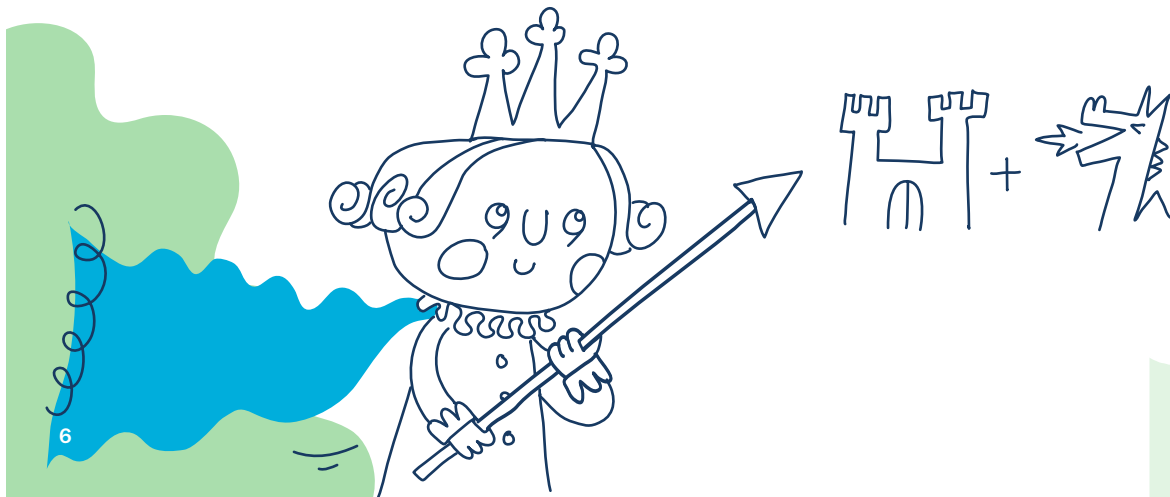
.....

6. Vem bestämmer i Sverige?

.....

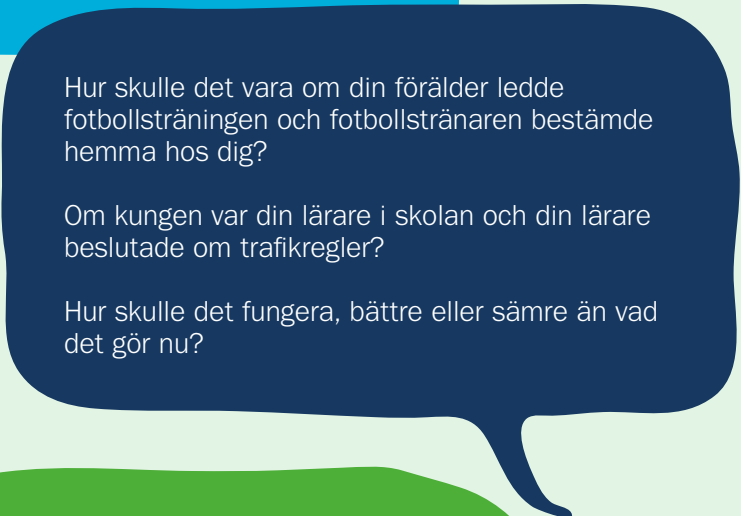
7. Hur kan du göra för att påverka vilka beslut som tas?

.....

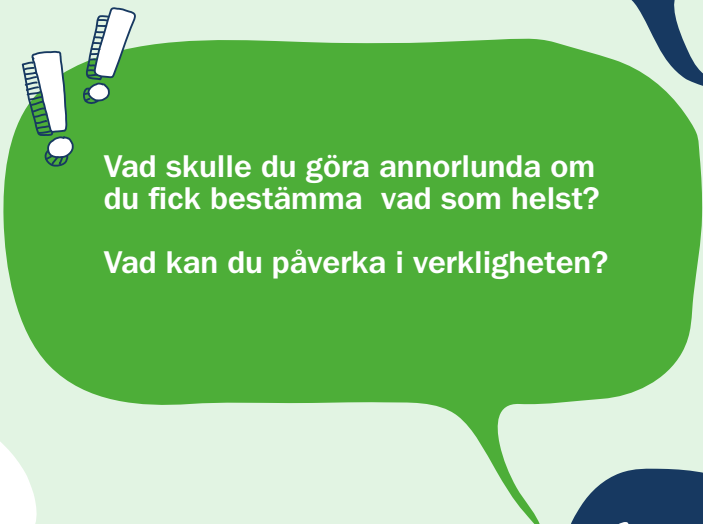
Fundera över vad som skulle hända om du bytte plats på personer som bestämmer.

Hur skulle det vara om din förälder ledde fotbollsträningen och fotbollstränaren bestämde hemma hos dig?

Om kungen var din lärare i skolan och din lärare beslutade om trafikregler?

Hur skulle det fungera, bättre eller sämre än vad det gör nu?

Vad skulle du göra annorlunda om du fick bestämma vad som helst?

Vad kan du påverka i verkligheten?

Alla är lika viktiga!

Ibland när du har roligt och gör saker tillsammans med andra, till exempel på Scouterna, är det lätt att glömma bort att lyssna på alla. Du och de andra bara kör på. Det kan vara bra att ha en rutin för hur ni ska göra för att alla ska få vara med och säga sitt.

HUR KAN MAN GÖRA?

- Alltid köra en runda där alla får säga sitt i tur och ordning.
- Använd en pinne eller något annat som man kan skicka runt till alla som är med. När du håller i "talpinne" är det du som pratar, de andra är tysta och lyssnar. Och det är lika för alla.
- Patrullen kan du ha olika uppdrag, som till exempel patrulledare eller lekansvarig. Ett annat uppdrag kan vara som "tal- och tidsansvarig" - att du är den som ser till att alla kommer till tals och får ungefär lika mycket tid att prata på.
- Ett annat sätt är att alla skriver ner sina idéer på en lapp och så får ledaren eller någon i patrullen läsa upp vad alla skrivit.

Det här är några tips på hur det kan gå till. Kan du komma på något annat?

.....

.....

.....

Vem är din förebild?

Vi brukar prata om förebilder på scouterna, andra säger kanske hjälte eller idol. Det som är gemensamt för dessa benämningar är att det är en person som man ser upp till och vill efterlikna. Att ha en förbild kan hjälpa en att hitta hur man vill vara och vilka egenskaper som är viktiga för att nå dit.

Nu ska du få träffa patrull Skalbaggen och se vad de säger om förebilder.

– Har ni några förebilder? Frågar Freja patrull Skalbaggen när de samlas i scoutlokalen för att starta kvällens scoutmöte.

– För mig är det min morfar säger Edith. Han kan svara på allt och så är han rättvis så att jag och mina kusiner alltid får lika mycket godis och kramtid när vi är på besök.

– Jag tycker att Greta Thunberg är en min förebild, för mig har hon visat

att barn kan påverka vuxna och göra skillnad säger Maya.

– I skolan fick vi läsa om Raoul Wallenberg och Rosa Parks. Raoul Wallenberg räddade massa judar under andra världskriget. Och Rosa Parks kämpade för afroamerikanernas rättigheter i USA. Dem skulle jag vilja träffa och prata med säger Omar.

– Jag skulle vilja vara lika modig som Sohir, en scout som räddade livet på en klasskompis som höll på att drunkna. Hon fick ett märke av scouterna för det säger Alex.

– Jag skulle vilja vara som Robert Baden-Powell som grundade scoutrörelsen säger Simone. Tänk att idag är det 55 miljoner scouter i världen, tänk att ha kommit på något så bra att så många vill vara med!

Vem är din förebild? Tänk efter och beskriv varför personen är din förebild.

.....
.....

Vilka egenskaper uppskattar du hos dig själv och dina kompisar?

.....
.....

Är det någon egenskap som du inte tycker om hos dig själv eller andra?

.....
.....

Årsmöte har man oftast en gång om året men det kan variera i olika scoutkårer. Det kan vara oftare eller mer sällan beroende på vad man bestämt i scoutkåren. Detta står i föreningens stadgar.

Stadgar är de regler man bestämt sig för när man startade scoutkåren. Dessa stadgar kan ändras, hur man gör det står i stadgarna.

På ett årsmöte har alla medlemmar en röst. Det kan begränsas av till exempel ålder och då står det i stadgarna. Till exempel att man måste vara 15 år för att få rösta.

På årsmötet bestämmer man om scoutkårens verksamhet. Man gör en plan framåt vad man vill göra (verksamhetsplan). Och man berättar vad som hände förra året (verksamhetsberättelse). Man går igenom ekonomin, vad som hände med pengarna förra året (bokslut) och hur man tror att det kommer att se ut året som kommer (budget).

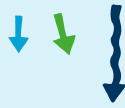
Givetvis kan man bestämma saker mellan årsmötena utan att ha ett nytt årsmöte. Vad man kan bestämma då står i stadgarna.

I scoutpatrullen kan ni också ha årsmöten. När ni i scoutpatrullen ska ha årsmöte finns det mallar på scouternas hemsida för hur det går till. Fråga din ledare när årsmötet brukar vara och var mallarna finns. Tänk på att göra årsmötena så roliga och kreativa som ni kan genom att rita, leka, sjunga, och göra charader.

Ord som används på årsmöten och i andra demokratiska situationer

Ordlista

Demokrati, när alla bestämmer tillsammans. Man röstar om saker och majoriteten vinner.

Diktatur, en bestämmer och man får inte säga emot

Årsmöte, möte man har i till exempel en scoutkår för att bestämma om kommande år i föreningen. Och utvärdera vad vi gjorde förra året.

Dagordning, lista med saker vi ska prata och bestämma om under ett årsmöte.

Protokoll, en skriven text om vad man bestämde på mötet.

Bokslut, en redovisning om hur man använde föreningens pengar.

Budget, man räknar ut hur man vill använda sina pengar nästa år.

Verksamhetsplan, en text om hur man vill att scoutkårens verksamhet ska se ut under nästa år.

Verksamhetsberättelse, en berättelse om vad man gjorde förra året i scoutkåren. Det är bra att jämföra den både med tidigare års verksamhetsberättelser och med verksamhetsplanen.

Styrelse, de personer som leder scoutkårens verksamhet kommande år.

Mötesordförande, den personen som leder årsmötet/mötet.

Ordförande, den personen som leder scoutkårens arbete.

Sekreterare, den personen som skriver protokoll.

Kassör, den personen som har hand om scoutkårens ekonomi.

Ledamot, en person som är med i styrelsen utan ett bestämt uppdrag.

Valberedning, en grupp personer som frågar någon om man vill sitta i styrelsen.

Revisor, den personen som kontrollerar att styrelsen använt pengarna på rätt sätt.

Majoritet, när det är fler än hälften som tycker samma sak när man röstar.

Minoritet, när det är färre än hälften som tycker samma sak när man röstar.

Rösta, alla som är på mötet väljer vilket förslag som man tycker är det bästa.

Röstlängd, de personer som får rösta på ett möte.

Rösträknare, en person som räknar hur alla röstar.

Civilkurage – att våga!

Känner du någon som varit modig och hjälpt någon annan? Kanske har du själv gjort något modigt? När man gör en modig handling kan man visa något som heter civilkurage.

Vad är civilkurage? Det är kanske ett svårt ord som du inte hört förut. Förenklat kan man säga att det betyder: "Mod att stå för sin mening även om den är impopulär eller farlig" Att vara modig och ta ställning i egenskap av privatperson. Att du vågar att stå upp för dig själv, andra och dina åsikter även om andra inte tycker likadant.

I vilka situationer kan man visa civilkurage? Till exempel att säga ifrån om någon blir mobbad. Eller att säga till om någon förstör, klottrar eller skräpar ner. Känns det jobbigt kan man ibland behöva ta hjälp av kompisar eller vuxna.

Varför är civilkurage så viktigt? För att om alla vågar att säga ifrån när någon gör fel skapar vi en trevligare och bättre värld tillsammans. Det kan räcka med en liten modig handling för att det ska ske en förändring till det bättre.

Kan du komma på något tillfälle som du eller någon annan visat civilkurage? Tänk efter och berätta för varandra i patrullen.

Ordbingo

Nu ska du få visa vad du kan om ord som har med demokrati att göra. I rutorna här nedanför står det ord med kopplingar till demokrati men också andra ord.

1. Välj ett av orden från ordbingot.
2. Förklara ordet utan att använda själva ordet för en kompis.
3. När kompisens gissar rätt skriv ner hans namn.
4. Gå vidare till nästa kompis och fråga om nästa ord.
5. När du fått en hel rad ROPA BINGO! När alla rutor är ifyllda ropar du REDO.

ÅRSMÖTE

NAMN:

.....

CHIFFER

NAMN:

.....

DAGORDNING

NAMN:

.....

★
★
PROTOKOLL

NAMN:

.....

SYDVÄST

NAMN:

.....

DEMOKRATI

NAMN:

.....

KASSÖR

NAMN:

.....

DIKTATUR

NAMN:

.....

VERKSAMHETSPLAN

NAMN:

.....

ORDFÖRANDE

NAMN:

.....

BUDGET

NAMN:

.....

LEDAMOT

NAMN:

.....

KVADRAT

NAMN:

.....

STYRELSE

NAMN:

.....

STORMKÖK

NAMN:

.....

MAJORITET

NAMN:

.....

Bli en världsförbättrare!

Nu är det dags för dig och din patrull att förändra världen! Gnugga geniknölarna och släpp loss kreativiteten! Vad vill just ni förändra? Är det lite svårt att komma igång? Lugn, här kommer lite förslag!

I scoutkåren

Vill ni vara med och bestämma innehållet på scoutmötena? Välja lägerplats? Bestämma patrullnamn?

För miljön

Ska ni kanske äta mer vegetariskt? Använda mindre plast? Källsortera och återvinna?

På skolan

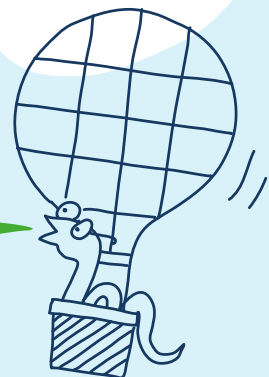
I skolan kan ni påverka genom elevrådet. Klassen kan också gå ihop för att få till en förändring. Ska ni jobba för en roligare skolgård? Bättre mellis? Tystare matsal?

I världen

Visst är det oräddvinst att en del lever i överflöd och andra inte har mat för dagen? Varför får man i en del länder inte uttrycka sin åsikter?

Här hittar du några exempel på vad du kan förändra. Du kan givetvis välja att förändra precis vad du vill!

I området där du bor

Då behöver ni kanske kontakta kommunen. Alla medborgare i Sverige kan skicka in medborgarförslag på saker som man vill ändra på. Vill ni ha fler lampor vid cykelbanan? Att det byggs en parkourbana? Att bibblan är öppen längre?

Hemma

Vill du försöka höja din veckopeng? Vara med och bestämma vad ni ska göra på sommarlovet? Eller kanske minska familjens miljöpåverkan? Här kanske ni får dela upp er då det ser olika ut i olika familjer. Då gör ni projektet själva hemma men planerar tillsammans på scouterna.

KOM IGÅNG MED ARBETET!

1. Välj ett område du vill förändra
2. Prata ihop er inom patrullen.
3. Skriv, tydligt ner era mål i projektbeskrivningen på andra sidan.
4. Förändra världen!

VÅRT PÅVERKANSPROJEKT HETER:

Projektbeskrivning, det här vill vi göra. Hur och varför.

.....
.....
.....
.....

Budget, vad kommer det att kosta och var får vi pengarna ifrån?

.....
.....
.....
.....

Tidsplan, hur mycket tid behöver vi till att förbereda, genomföra och avsluta? Tänk på att ni inte kan påverka en del saker, som när möten är planerade.

.....
.....
.....
.....

Vilka ska vi berätta för om vårt projekt? Vilka påverkas av det?

.....
.....
.....
.....

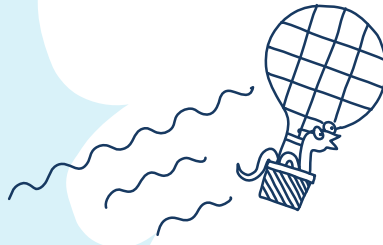
Hur gör vi för att berätta för andra vad vi vill förändra? Prata med folk, dela ut informationsblad, förslag till årsmötet (en motion), demonstrera eller ett annat bra sätt.

.....
.....
.....
.....

Hur gör vi för att få andra att hjälpa oss? Vilka personer skulle vara bra på att stötta och hjälpa oss?

.....
.....
.....
.....

Vem gör vad? Dela ut uppgifterna till alla i patrullen och låt dem arbeta ensamma, i par eller grupper.

UTVÄRDERING AV VÅRT PÅVERKANSPROJEKT

En av de saker som är viktiga när du gör saker i scouterna är Learning by doing. Att du lär dig genom att göra. Det viktiga är inte alltid är att du lyckas med det du gör, utan att du försöker och lär dig av det. Nästa gång gör du på ett annat sätt, provar olika vägar och lär dig något nytt varje gång. Du har sått ett frö till förändring och vem vet vad som kommer hända i framtiden?

Vad har vi lärt oss?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Hur gick det, lyckades ni med det ni planerat? .....

.....
.....
.....

Hur känns det nu när allt är klart?

.....
.....
.....

Är det något som ni skulle ha gjort på ett annat sätt om ni får göra om projektet?

.....
.....
.....

Hur och när firar vi vad vi gjort?

.....
.....
.....

Dilemman

Känns din hjärna aldeles fullproppad av alla komplicerade demokratiord? Nu ska du få möjlighet att sortera och fundera på allt du hittills lärt dig igenom att färglägga och lyssna på (eller själv läsa) olika berättelser. Färglägg hur du vill, med vilka färger du vill och i den takt som passar dig!

Första delen – Ska allt vara som förut?

Maya är lite nervös den här kvällen. Hon har varit scout ganska länge, men nu har hon och hennes mamma flyttat till en ny stad. Hon ska börja i en ny scoutkår nu ikväll! Det är dit hon är på väg. Det känns kul! Men pirrigt. Nästan mer pirrigt än vad det var att börja i den nya klassen förra veckan.

– Du måste vara Maya, säger en tjej med kort mörkt hår när hon öppnar dörren till scoutstugan.

– Jag heter Freja och är en av ledarna. De andra har inte hunnit komma än.

– Jag tycker det är skönt att komma lite tidigare när det är första gången, säger Maya och ler mot Freja.

– Jag förstår vad du menar! Så brukar jag också göra, säger Freja.

Maya sitter och pratar en stund med Freja, som berättar att det finns plats i en patrull som heter Skalbagen. Efter en stund börjar det komma andra scouter. Maya känner igen några av dem från skolan, men ingen som går i hennes klass. Först har de samling i storgrupp och det börjar kännas lite mindre nervöst.

De som redan är med i Skalbagen heter Simone, Edith, Omar och Alex. De tittar nyfiket på Maya.

– Jag är patrulledare, berättar Simone.

Patrulledare! Det skulle Maya bli i i sin förra patrull, men sen flyttade de.

– Och jag är prylansvarig, säger Alex.

Edith berättar att hon är kartläsare och Omar berättar att han är ekonomiansvarig.

– Brukar ni byta vem som ska vara ansvarig för vad? undrar Maya.

– Ja, alltså vi bytte precis i början av terminen, säger Edith.

Det känns faktiskt lite orättvist att sådant redan är bestämt här innan hon har kommit dit, tänker Maya, men det vågar hon inte säga. Eller? Jo, hon vågar.

– Men det är ju lite som en ny grupp nu ... säger Maya försiktigt.

– Ja, fast vi har ju redan bestämt det här, man kan väl inte bara ändra då? säger Edith.

– Du kanske kan vara fikaansvarig? föreslår Simone. Det var jag förut och vi har ju ingen som gör det nu, sen Noomi flyttade.

– Men fiket har vi ju hjälpts åt med sen dess, säger Alex.

– Är det någon som är fotograf då? undrar Maya. Det skulle jag vilja göra i så fall.

- Jag tycker det låter bra, säger Omar plötsligt. Det skulle jag också vilja prova...
- Men nu ska ju Maya göra det, säger Alex.
- Ja, men sen alltså...

Andra delen – Rösta

Maya har träffat sin patrull Skalbaggarna några gånger nu. Det är ganska annorlunda än i hennes gamla patrull, fast det är svårt att säga exakt vad som är annorlunda. De har kommit överens i patrullen om att de ska byta roller lite längre fram på terminen, så man får prova på olika roller. Det tycker Maya känns bra. Hon och Omar, som bor på samma gata, gör sällskap till Scouterna tillsammans idag. De går i samma skola också, och har blivit bra kompisar.

– Idag ska vi börja med nya projekt. Jag tänkte att ni ska ordna en loppis, säger Hannes, som är ledare tillsammans med Freja.

– Men... Det gjorde vi ju i våras, säger Edith.

Maya möter Omars blick. Hon är inte heller så sugen på loppis, inte för att det är något fel med det utan för att de gjorde det en massa gånger i hennes gamla scoutkår. Omar ser ut att tänka samma sak.

– Alltså, kan vi inte få göra någonting annat? säger hon fast hon inte vet vad det skulle kunna vara.

– Jag håller med Maya! Kan inte vi få bestämma?, säger Simone.

De andra nickar.

– Ja, jo, såklart ni får göra det, säger Hannes lite irriterat. Det var bara ett förslag. Men prata ihop er ni och kom överens om vad ni ska göra istället.

– Okej, någon som har ett förslag? säger Simone och vänder sig mot dem.

– Kan vi inte uppträda? säger Alex.

– Uppträda? säger Omar.

– Ja, och typ gå runt på äldreboenden och så?

– Det låter kul, säger Maya.

– Jag har ett annat förslag, säger Edith. Ni vet den vägen jag brukar ta hit genom skogen? Det är jättemycket skräp där. Man borde fixa till den. Det är ganska mycket pant och så också.

– Ja! Bra idé!, säger Omar.

Uppträda tycker Maya låter mycket roligare. Hon tänker direkt på fotona hon

skulle kunna ta. Hon har tänkt att hon ska göra ett kollage med alla bilder sen. Plocka skräp kan de väl göra sen? Freja kommer bort åt deras håll.

– Har ni kommit på vad ni ska göra? säger hon.

– Nä, vi har två olika idéer, men kan inte bestämma oss, säger Simone.

– Då får ni rösta, förklarar Freja. Ta varsin lapp och skriv det ni helst vill göra, och så får ni räkna rösterna sen.

Alex går och hämtar papper och pennor till alla. Så är det dags att skriva på lappen vad man vill göra. Maya blir plötsligt osäker på vad hon ska rösta på. Omar kanske kommer att bli sur på henne om hon inte röstar på samma som honom? Ska hon rösta på skräpgejen istället? Det spelar kanske inte så stor roll? Åh, att det måste vara så svårt!

– Är du klar, Maya? avbryter Edith henne i hennes tankar.

Maya tittar upp och ser att de andra väntar. Hon skriver ”uppträdande” på pappret, viker ihop det och ger det till Alex.

– Det blev 3–2, säger Simone. 3 röster till skräpplockning och 2 till uppträdande.

Tredje delen – göra tillsammans

Det är en solig lördag och Mayas patrull Skalbaggen ska plocka skräp i skogen. Det ska bli kul, även om hon hellre skulle ha gjort det där uppträdandet, som hon röstade på. Hon hoppas att de kanske kan göra det en annan gång! Maya tar några bilder till deras väggtidning innan de börjar.

– Okej, nu ska vi göra den här skogen riktigt fin, säger Simone och de andra nickar.

Alex delar ut två påsar var till alla.

– Jag tänkte att det kanske är smart att ha en för skräp och en för pant, förklarar han.

De går in i skogen och börjar plocka. Först går Maya tillsammans med Omar men efter en stund börjar de gå åt olika håll och plocka. Men det är ändå en ganska liten bit skog de är i så hon hör var de andra är. Det är verkligen riktigt mycket skräp att plocka! Varför kastar folk så mycket skräp i skogen? Maya förstår verkligen varför Edith tyckte att det var viktigt att städa upp här. Plötsligt kommer hon på att det vore fint att göra ett ljusspår här i skogen nån gång. I hennes gamla

scoutkår gjorde de ofta ljusspår. Det ska hon föreslå för de andra sen.

Efter en stund är hennes skräppåse nästan full medan pantpåsen bara har två burkar i sig. Lite irriterande, hinner hon tänka, men precis då hittar hon tre burkar till. Och det är precis efter det som hon ser den. Hundralappen. Den ligger liksom bara där, mitt på stigen.

Hundra kronor. Det är precis så mycket som är kvar innan Maya har sparat klart till ett par rullskridskor, som hon har längtat efter att köpa. Hon ser sig omkring snabbt, men ingen annan ser henne. Och då är det så lätt att bara lägga ner hundralappen i fickan. Sen fortsätter hon glatt vidare i plockandet. Och glömmet nästan bort pengarna. Men bara nästan.

– Hur mycket pant har du hittat undrar Edith när de tar paus och dricker varm choklad.

– Inte så mycket, fem burkar bara, säger Maya. Men massvis med skräp.

Alla håller upp sina påsar. De har verkligen samlat mycket skräp. Tänk, vilken skillnad de kan göra tillsammans, tänker Maya och ler mot de andra. Men det är någonting som inte känns riktigt bra.

Efter flera timmars plockande, och flera vändor med att slänga skräpet i soptunnan hemma hos Edith, bestämmer de sig för att de är färdiga. De lägger påsarna med pant i en gammal barnvagn som Omar har lånat av sin granne. Sen går de mot affären för att panta allting.

– Hoppas att vi har fått ihop mycket pengar! säger Simone och alla håller med.

Fjärde delen – Men ska alla bestämma lika mycket?

Maya och de andra i patrullen Skalbaggen har varit och plockat skräp och pant i skogen. När de har pantat allting tittar de på kvittot som kommer ut ur maskinen. 73 kronor.

– Vad ska vi göra för pengarna, tycker ni? säger Simone.

– Köpa något till fikat på nästa träff, väl? säger Alex.

– Ja, men vad? säger Maya och tittar snabbt på Omar. Vad tycker du?

Omar rycker på axlarna.

– Jag hittade ju ändå inte så mycket pant...

– Ja, men det spelar väl ingen roll? undrar Maya.

– Jo, men lite så, börjar Alex. Jag och Edith hittade faktiskt mest pant. Då

borde vi få bestämma vad vi ska köpa för något till fiket.

Maya tittar undrande på Simone och Omar. De kanske brukar göra såhär? Åh, det är så svårt att vara ny och inte veta hur de andra brukar göra! I hennes gamla patrull visste hon ju precis hur de andra tyckte och tänkte. Det var skönt, även om hon inte alltid tyckte och tänkte samma sak, såklart.

– Fast, alltså. Vi skulle ju plocka skräp också, säger Simone.

Maya harklar sig lite.

– Ja, det var ju ändå så att vi gjorde det tillsammans. Och ni råkade hitta mer pant, men vi andra hittade mer skräp.

Alex och Edith ser lite irriterade ut, men det känns ändå skönt att säga vad hon tycker.

– Synd att vi inte hittade mer pant, så det hade blivit mer pengar, säger Omar.

Och då känns det lite konstigt i Maya igen.

– Förresten... jag måste berätta en sak. En ganska viktig sak.

– Åh nej, du ska väl inte flytta igen? säger Omar och ser orolig ut.

Nej, men de kanske kommer vilja att jag gör det, tänker Maya innan hon ändå öppnar munnen.

– Jo. Alltså... jag hittade en hundralapp förut.

– Gjorde du? Men det sa du inte? säger Simone och ser ut som att hon inte förstår någonting.

– Nej... alltså det var ju det. Jag tog den och stoppade den i fickan istället.

Hon tar upp den ur fickan. De andra är helt tysta.

– Men den ska ju såklart också vara med i vår kassa. Förlåt!!!!

Alex sätter armarna i kors.

– Men då tycker jag inte att du ska få vara med och bestämma vad vi ska göra för pengarna. Eftersom du ljög först och tänkte ta pengarna själv.

Maya känner sig helt kall i magen.

– Men, så kan man ju inte göra. Maya ändrade ju sig. I så fall kan man lika gärna säga att Maya ska få bestämma mest eftersom hundra kronor är så mycket! säger Omar.

– Jag tror vi ska göra såhär, säger Edith. Att vi väntar till imorgon med att bestämma hur vi ska göra.

– Bra idé, säger Simone.

Femte delen: Övertyga

Maya är på väg till Scouterna för att träffa sina kompisar i patrullen Skalbaggen: Simone, Edith, Alex och Omar. Det känns ganska nervöst att gå dit eftersom det blev så konstigt efter att de plockat skräp och pant och Maya erkände att hon först tagit hundralappen själv. Simone nästan studsar på gräset utanför scoutstugan när Maya kommer dit.

– Det är en från lokaltidningen som är här! säger hon glatt.

– Va! Varför det?

– Hon vill skriva om att vi har städad upp skogsdungen.

En tjej med kamera och anteckningsblock kommer fram till Maya och Simone.

– Vad bra att ni är två, då kan jag göra intervjun nu, säger hon glatt.

– Fast, det var ju hela Skalbaggen som var med och städade upp skogsdungen, säger Maya.

– Det blir så krångligt att intervjua er alla. Då måste jag höra av mig till allas föräldrar också. Det är lättare om jag bara intervjuar er. Och de andra är ju inte här än.

– Nej, men så kan vi inte göra, säger Simone.

– Nej, alla måste faktiskt vara med. Vi har ju gjort det här tillsammans, säger Maya bestämt.

Och så blir det. Reportern går med på att vänta tills de andra har kommit så att hon kan fota och intervjua dem.

– Hoppas folk läser intervjun med oss och förstår hur viktigt det är att städa skogen, säger Omar efteråt.

– Vilken bra patrull vi är, säger Edith. Verkligen kul att du är med, Maya.

När hon säger så blir Maya helt varm och glad i hela kroppen.

– Jag har tänkt på en sak som jag skulle vilja att vi gör för pengarna, säger Maya till de andra.

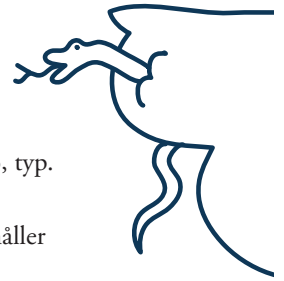
– Okej, vad då för något? undrar Alex.

– Ett ljusspår!

– Ljusspår? säger Simone och ser tveksam ut. Varför det?

Maya funderar en stund innan hon börjar prata igen.

– Jo, det skulle kunna vara ett sätt att visa för de andra patrullerna hur fin

skogen blev. Och så är det en fin stund då man får tänka i lugn och ro, typ. Vänta, jag ska visa några bilder!

Hon tar fram en bok i väskan med bilder på ljusspår och de andra håller med om att det ser häftigt ut.

– Men om man är mörkrädd, måste man gå själv då? undrar Omar.

– Nej, vi kan ju göra så att man går tillsammans med en till, säger Maya.

Vad säger ni?

– Vi får väl rösta! säger Alex och ler.

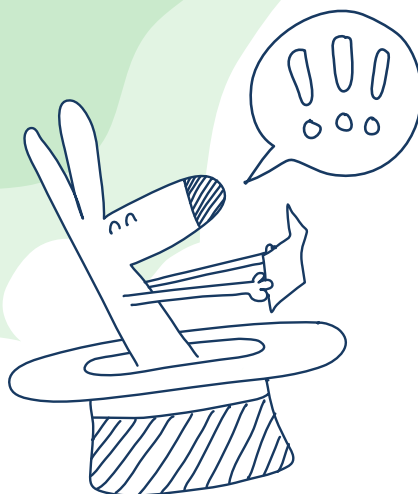
Pysssel och kul

VIK EN DEMOKRATILOPPA

Tycker du också att de är kul att vika pappersloppor? Vik en loppa och skriv frågor om allt från himmel till jord. Varför inte passa på att lägga in några frågor om Scouterna, demokrati, förebilder och mod? Använd fantasin fritt. Vill du ha lite hjälp på traven så kan du kika på de här frågorna:

- Vem är din förebild?
- Vad är ett årsmöte?
- Visa en knop du kan och berätta vad den heter.
- Berätta vilken färg som du tycker om.
- Vem är Robert Baden-Powell.
- Förklara hur en räv ser ut.
- Vilken maträtt tycker du bäst om?
- Berätta om något modigt som du gjort.

Grattis – Du håller en verkligen viktig handbok i din hand!
Den handlar om demokrati och är riktad till dig som är scout och är mellan 8–10 år. I boken kommer du få prova på och förstå vad demokrati är.

En värdefull kunskap som gör att du och dina scoutkompisar kommer kunna förändra världen genom att bli världsförbättrare! Hur coolt är inte det?

Läs mer om Scouterna och vårt viktiga demokratiarbete på www.scouterna.se

 Scouterna

Det här materialet är framtaget med stöd av postkodlotteriet